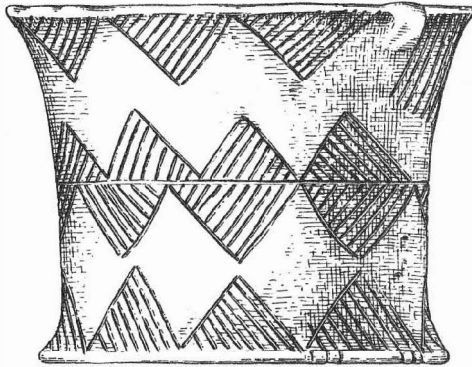

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1982

BRNO 1984

ZACHRAŇOVACÍ AKCE V LULEČI

/okr. Vyškov/

Ondřej Šedo, Muzeum Vyškovska Vyškov

K záchraně ničených objektů na trase nové silnice na jihovýchodním okraji obce Luleč se přikročilo až v závěru prací, kdy bylo položeno těleso vozovky a ukončeny všechny rozsáhlejší zásahy do terénu. V prostorách, které leží nad pravým břehem Lulečského potoka /v blízkosti přejezdu přes železniční trať/, byl zachycen okraj sídelního areálu, který stoupá až k úpatí hradiska na vrchu s kostelem sv. Martina. Podářilo se zde ovzorkovat nebo částečně odkrýt několik jam kultury s lineární keramikou /obj. č. 2,4,5,7 a 8/. Kromě štípané kamenné industrie se našla keramika, kterou charakterizuje výzdoba notovými hlavičkami. Zvláštní postavení měla jáma s pecemi /obj. č. 6/. Jedna z nich byla vykopána do sprašové stěny, další, ležící těsně vedle, měla pod výmezem dna základ vyložený kameny a zlomky drtidel.

Poblíže údolní nivy nad potokem se zjistila část jámy velatické kultury a obdélná plocha s kulturní vrstvou, která obsahovala velké množství keramiky. Byla zbytkem chaty, kulové jamky se však v tmavě probarveném podloží nepodařilo rozlišit.

Nad levým břehem potoka se v zářezu výkopu pro vodovodní potrubí zjistily hroby platěnické kultury. Z hrobu č. 1 se zachovalo jenom několik střepů v dráhotné poloze. Hrob č. 2 vyznačovala vrstva rozměrných kamenů na ploše asi 4 x 6 m. Mezi nimi se /ve vrstvách udusané po přejezdech těžkých stavebních strojů/ našly drobné střepy a jantarový korálek bochánkovitého tvaru s podélným provrtem.

Hrob č. 3 zčásti zničil výkop, ale podle nálezů z vyházené hlíny můžeme usuzovat, že přitom došlo jen k porušení nádob nalezených v původním uložení v zachovalé části. Jámu s obdélným půdorysem /délka 310 cm, zachovalá šířka 176 cm/ vyplňovala vrstva kamenů. U dna, v hloubce 60 cm od neporušené úrovně pod ornici, byla řada šesti nádob, probíhající ve směru V - Z. Vymezovala ji na jedné straně popelnice překrytá mísou a na druhé straně amforovitá zásobnice. Souběžně byly uloženy další nádoby. Kolem jedné z nich bylo objeveno menší množství spálených kostí. Keramika byla mimořádně slabě vypálená a většinou nerekonstruovatelná. Část nádob měla tuhovaný povrch, ve výzdobě byly nejčastější žlábků a ryté šrafované trojúhelníky, na vnitřních stranách misek taky vhlazovaný ornament. Výjimečná byla mísa s vodorovně nasazenými nchy. U většiny tvarů se projevoval vliv z jižnějšího horákovského prostředí.

Rettungsaktionen in Luleč /Bez. Vyškov/. Erdarbeiten beim Aufbau der Strasse in Luleč störten eine umfangreiche Siedlungsagglomeration. Es gelang Material aus einigen Objekten der Kultur mit Linearkeramik zu bergen, unter denen eine Grube mit zwei Ofen war, ferner Objekte aus einer Siedlung der Velaticer Kultur und drei Gräber der Platénicer Kultur. In einem von diesen fand man eine Bernsteinperle, das weitere Grab /Nr. 3/ hatte eine rechteckige Grabgrube, die mit Steinen ausgefüllt war. Unter ihnen waren in zwei parallelen Reihen Gefässe deponiert.

OBERFLACHENUNTERSUCHUNG PRAHISTORISCHER UND MITTELALTERLICHER BEFESTIGUNGEN IM RAUME VON UHERSKÉ HRADIŠTĚ IM JAHRE 1982

/Bez. Uherské Hradiště/

Rudolf Procházka, Slováké muzeum Uherské Hradiště

1. Boršice - Hradištko /Bez. Uh. Hradiště/.

Bei einer Oberflächenuntersuchung konnte mit grösster Wahrscheinlichkeit die Möglichkeit der Existenz einer mittelalterlichen Fortifikation im Areal des prähistorischen Burgwalles auf der Anhöhe Lipina südwestlich der Gemeinde ausgeschlossen werden. Die nicht allzu grosse Kollektion keramischer Bruchstücke, die von dem hiesigen Bürger G. Slaník gewonnen wurde und von einer Amateurgrabung auf der Lokalität stammt, kann man am ehesten in die schlesische Stufe der Lausitzer Kultur einreihen.

2. Bojkovice - Komňá, Hausberg Zubačov /Bez. Uh. Hradiště/.

Bei einer Oberflächenuntersuchung eines mittelalterlichen Sitzes südwestlich von Komňá wurde eine Terrainskizze angefertigt und Keramik überwiegend aus der 2. Hälfte des 13. Jahrhunderts gewonnen.

3. Březolupy, Hausberg Šárov /Bez. Uh. Hradiště/.

Die im Terrain gut sichtbaren Überreste des mittelalterlichen Hausberges eines bekannten Wladika - geschlechtes befindet sich in einer Waldflur zwischen den Gemeinden Šarovy und Březolupy knapp an der Bezirksgrenze von Uh. Hradiště und Gottwaldov. Durch Lesefunde gewann man eine Kollektion mittelalterlichen Materiales wiederum mit zahlreicher Vertretung von Keramik aus der 2. Hälfte des 13. Jahrhunderts.

4. Strání, Festungsstätte /Bez. Uh. Hradiště/.

Von der umfangreichen Feste an der Stelle des heutigen Friedhofes am südlichen Rande der Gemeinde ist nun nur der Grundriss und die Wallbefestigung auf der westlichen Seite im benachbarten Garten sichtbar.

5. Záhorovice - Valy /Bez. Uh. Hradiště/.

Die Wallfortifikation unbekanntes Alters umfasst eine markante Andesitkuppe, die auf dem bewaldeten Kamme südwestlich von Záhorovice ragt. Mit Rücksicht zu dem Charakter der Befestigung und dem nicht grossen Flächenausmass kann die Lokalität hypothetisch als mittelalterlich betrachtet werden. Lesefunde brachten keine Ergebnisse.

ZACHRAŇOVACÍ VÝZKUM V PÍSKOVNĚ U TĚŠETIC

/okr. Znojmo/

Pavel Košťuřík, Dana Palatová, UJEP Brno

V letech 1980 - 1982 probíhaly na katastru obce Těšetic /okr. Znojmo/ rozsáhlé zemní práce v souvislosti s budováním vodní nádrže na říčce Únanovce. Při odtěžování zeminy na hráz přehrady bylo v těšeticke pískovně narušeno několik objektů z různých období pravěku.

Bylo prozkoumáno částečně 10 pravěkých objektů a jeden hrob, přičemž další pohřeb byl nalezen přímo v sídlištní jámě č. 7. Další zjištěné objekty nemohly být pro velmi rychlý postup zemních prací prozkoumány a zdokumentovány.

Stručná charakteristika prozkoumaných objektů:

- Objekt 1: Hlubší zásobnicovitá jáma s rovným dnem byla narušena ve stěně pískovny. Podle nečetného keramického materiálu patřila únětické kultuře.
- Objekt 2: Nevýrazný sídlištní objekt s podsazenými stěnami a rovným dnem nelze pro zlomkovitost archeologického materiálu blíže kulturně zařadit.
- Objekt 3: Též nevýrazný sídlištní objekt s kompaktním šedým zásypem a s velmi chudým obsahem keramických zlomků. Kulturní příslušnost je sporná.
- Objekt 4: Větší sídlištní objekt nepravidelného tvaru, který byl pro nedostatek času vytěžen pouze částečně. Poskytl menší množství charakteristického materiálu II. stupně kultury s moravskou malovanou keramikou.
- Objekt 5: Hluboká únětická zásobnicová jáma s menším kruhovým ústím obsahovala značné množství keramických zlomků.
- Objekt 6: Mělký únětický objekt byl prozkoumán jen částečně. V zásypu bylo kromě typické keramiky nalezeno větší množství zvířecích kostí.
- Objekt 7: Sídlištní objekt, v jehož zásypu se nacházel kostrový pohřeb, obsahoval charakteristickou únětickou keramiku a několik drobných milodarů pohřbeného jedince.
- Objekt 8: Únětická zásobnicová jáma, v jejíž výplni bylo nalezeno větší množství keramických zlomků únětické kultury a zvířecích kostí.
- Objekt 9: Halštatský sídlištní objekty s mazanícovou vrstvou nade dnem poskytl jen menší množství typické halštatské keramiky.
- Objekt 10: Malá nevýrazná jáma únětické kultury s mazanícovou vrstvou a hnědým zásypem obsahovala jen menší množství keramického materiálu.
- Hrob 1: Kostrový hrob byl uložen v oválné hrobové jámě, která byla narušena těžbou písku. Kostra se dochovala jen částečně, především lebka a dlouhé kosti. Lebka směřovala k východu, obličej byl obrácen na jihozápad. Poblíž lebky se nacházely tři částečně dochované nádoby a u kolen bylo nalezeno železné udidlo.

Nálezy v pískovně /poloha Těšetic VI/ rozmnožují počet archeologických lokalit na katastru Těšetic, který byl v pravěku hustě osídlen.

Rettungsgrabung in der Sandgrube bei Těšetice /Bez. Znojmo/. In den Jahren 1980 - 1982 verliefen im Kataster der Gemeinde Těšetice umfangreiche Erdarbeiten im Zusammenhang mit der Errichtung eines Wasserreservoirs am Flüsschen Únanovka. Bei der Abförderung des Erdreiches für den Damm des Stausees wurden in der Sandgrube von Těšetice einige Objekte aus verschiedenen Zeitabschnitten gestört. Das älteste gehört in die II. Stufe der Kultur mit mährischer bemalter Keramik, weitere in die Úněticer Kultur und die jüngsten Funde in die Hallstattzeit.

WEITERE RETTUNGSGRABUNG IN DER SCHOTTERGRUBE IN MUŠOV

/Bez. Břeclav/

Stanislav Stuchlík, AÚ ČSAV Brno

Die Hauptgrabungsarbeiten in der Schottergrube des Staatsgutes in Mušov verliefen in den Jahren 1976 bis 1980¹, als hier ein Gräberfeld der Úněticer Kultur und ferner Siedlungsobjekte der Kultur mit mährischer bemalter Keramik, der Velaticer Kultur, aus der römischen Kaiserzeit und der Latènezeit untersucht worden waren. In der Schottergrube wird jedoch in einem kleineren Ausmasse mit der Schotterförderung auch weiterhin fortgesetzt und zuweilen werden weitere Objekte gestört. Im Jahre 1982 verlief hier lediglich eine kleinere Rettungsaktion, bei der vier weitere Objekte untersucht wurden. Die wichtigsten Erkenntnisse brachte die Grabung einer eingetieften latènezeitlichen Hütte mit verhältnismässig reichem Inhalt an Keramik und dem Bruchstück eines gläsernen Arminges. Das zweite latènezeitliche Objekt war ziemlich durch die Förderung und gleichfalls durch den Feldweg gestört worden, der auf seiner Oberfläche führte. Zwei Objekte gehörten der Úněticer Kultur an, obwohl eines von diesen auch Material der Kultur mit mährischer bemalter Keramik enthielt.

Anmerkung:

- 1 S. Stuchlík, Další záchranné akce ve štěrkovně v Mušově /okr. Břeclav/, PV 1979, Brno 1981, 21, hier auch die weitere Literatur; D. Jelínková, Nález z doby římské ze štěrkovny v Mušově, PV 1980, Brno 1982, 17, Abb. 11.

NEOLITICKÁ A MLADOBRONZOVÁ OSADA U SUŠICE

/okr. Přerov/

Jiří Pavelčík, AÚ ČSAV Brno

Spolupracovník opavské expozitury AÚ ČSAV Brno Stanislav Šromota upozornil autora na výskyt pravěkého materiálu v poloze Sušice - Předlibuší. Lokalita se nachází na prvé, levobřežní terase říčky Libuše přibližně 300 - 400 m severozápadně od mostu okresní silnice Radslavice - Sušice - Nové Dvory - Lipník n/Bečvou, ležící u samoty Kudlov. Při terénním průzkumu získaný materiál dokládá existenci osady lidu s lineární keramikou, charakterisovanou fází s jednoduchými rytými liniemi a "notovými hlavičkami". Úlomky keramiky doprovází i charakteristická štípaná industrie, v níž vyniká široké čepelovité škrabadlo a široký vrták - ozub, kombinovaný s vrubem. Druhou složku nalezených dokladů hmotné kultury tvoří zlomky keramiky, které můžeme s největší pravděpodobností datovat do slezské a platěnické kultury lidu popelnicových polí.

Neolithische und jungbronzezeitliche Niederlassung bei Sušice /Bez. Přerov/. Ungefähr 300 - 400 m nordwestlich von der Einöde Sušice-Kudlov /Bez. Přerov/ wurde auf der linksufrigen Terrasse des Flüsschens Libuše eine Niederlassung festgestellt, die in den Zeitabschnitt der Linearkeramik und in die Schlesische sowie Platěnicer Phase der Urnenfelderkultur datiert ist.

PŘEHLED VÝZKUMU 1982

Vydává: Archeologický ústav ČSAV v Brně, sady Osvobození 17/19
Odpovědný redaktor: akademik Josef Poulík
Redaktoři: Dr. A. Medunová, Dr. J. Meduna, Dr. J. Říhovský
Překlady: Dr. R. Tichý, E. Tichá
Kresby: A. Krechlerová /pokud není na tabulce uveden jiný autor/
Na titulním listě: hmoždíř jevišovické kultury ze Svitávky /okr. Blansko/
Tisk: Moravské tiskařské závody, n.p. Olomouc, závod Gottwaldov,
provoz 34 - Kyjov
Evidenční číslo: ÚVTEI - 73332
Vydáno jako rukopis: 400 kusů - neprodejné